

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Postno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto V. - Štev. 16

Gorica - 16. aprila 1953 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Naši frontaši in narodno delo

Velečenjeni gospod urednik!

V 15. številki Vašega cenjenega lista sem čital sledeče besede: »Goriški frontaši so namreč tako narodno zavedni, da rajši obiskujejo italijansko službo božjo, ali pa nobene. Tudi njihovi dijaki se zdi, da se bolje počutijo, kjer se moli in poje po italijansko kakor pa slovensko.« Ta vaša opomba me ni prav nič razočarala, pač pa me je napotila, da vam hočem razodeti, kar sem te zadnje tedne pri svojih sončnih sprehodih opazil in mi je težko leglo na srce. Da frontaši in njihovi sopotniki ne hodijo več v cerkev, je znano dejstvo. Tam, kjer so oni v premoči, se cerkve praznijo. Najbolj tragično je to v narodno ogroženi Podgori. Po zaslugi frontašev, ki so nekateri celo pravoslavne vere, ker so bili svoj čas vele-srbsko usmerjeni, se tamkaj slovenska služba božja vedno manj obiskuje. Kam to pelje, sami dobro veste.

Ta stran udejstvovanja pa ima bolj ideološko obelježje: kdor vere nima, pač tudi v cerkev ne hodi. Da so naši frontaši Sovodnje ob nedeljah popolnoma poitalijancili, tega morda še ne veste. Dva nedeljska popoldneva sem porabil, da sem to novost odkril. Frontaši imajo v Sovodnjah svoje nogometno igrišče in v Štandrežu svoje nogometno društvo »Juventina«. Do tu bi bilo vse v redu, toda v ozadju stoji dejstvo, da kljub vsemu poizvedovanju nisem mogel v tem društvu iztakniti nobenega Štandrežca, če je pa sploh kdo Slovenec, mi niso znali povedati. No, in ta »Juventina« nastopa nedeljo za nedeljo na sovodenjskem igrišču in se meri z nogometaši iz vse Furlanije tja gori do Karnije. Če greš nedeljski popoldan skozi Sovodnje, boš videl tam na tisoče furlanskega ljudstva, ki prisostvuje tekmam s krikom in vikom. Ob nedeljah popoldne Sovodnje niso več slovenska vas. To je neizpodbitna narodna zasluga naših frontašev!

Pa pojdemo dalje! »Soča« priob-

čuje tedenski program za kino v Štandrežu. To daje slutiti o medsebojni povezanosti. In kino v Štandrežu res vrši veliko narodno in kulturno delo. Kulturno vrši svoje delo, ko podaja filme kot so »Il brigante Musolino«, ali pa take, ki so zaradi svoje nemoralnosti prepovedani; svojo veliko narodno zvanje pa vrši tedaj, ko tako glasno kriči, da celo na cesti slišiš lepo slovensčino iz dvorane. »Soča« vestno beleži to delo!

Pa pustimo to trgovsko podjetje in pojdemo malo na sprehod po najbližjih goriških vaseh in pogledimo nekoliko, kako je z napisi nad javnimi lokali in trgovinami.

Zanimali so me prav posebno oni lokali, katerih gospodarji nosijo zvonec med domačimi frontaši in prodajajo celo »Prim. dnevnika«. Slovenskega napisa nima nobeden.

V Štandrežu sem videl napis v slov. jeziku samo na občinski šoli. Morda sem katerega prezrl in bom pomoto prav rad popravil.

»Soča«, tu nabrusi meč!

Velečenjeni gospod urednik, najbolj žalostno dejstvo pa je, da v našem podeželju prirejajo samo še frantaška društva javne pleske. Niti fantje, ki so nekoč imeli skoraj monopol na javne pleske, tega ne delajo več, morda zato, ker jim ni več potreba. V nedeljo so menda plesali v Števerjanu, najbrž v zahvalo za blagodejni dežek, ki je osvežil ozračje...

Kakšne so pa pustne zabave po frontaških društvih, je bolje da ne govorimo.

Tako vidite, gospod urednik, je kulturno in narodno delo frontašev v naših podeželskih vaseh. Ena ali dve dramatični predstavi ne rešita vprašanja.

Slika torej ni vesela.

Popotnik

Delo Združenih narodov

Glavna skupščina ZN je potrdila pretekli teden imenovanje Daga Hammarskjolda za glavnega tajnika ZN. Ta je medtem že prihital v New York ter položil uradno prisego.

Politična komisija ZN je nadaljevala z razpravo o ameriški pritožbi glede sovjetskih očitaj, da se Združene države poslužujejo v bojih na Koreji bakterij (glivice in klice), s katerimi razširjajo živalske in človeške kužne bolezni. Združene države so zahtevale, da se ponovno od sovjetskih oblasti mednarodno preiskavo, da se dokaže popolna neosnovanost teh obtožb, toda sovjetske, kitajske in severnokorejske oblasti so to upravičeno zahtevo vedno zavračale, sklicujoč se na ugotovitve komisije, ki so jo same izbrale, ter na izjave, naj te svoje obtožbe napram silam ZN na Koreji umaknejo, ali pa naj dovolijo nepristransko mednarodno preiskavo. Isto sta storila tudi kanadski in belgijski delegat.

Na vse to je sovjetski delegat Borin izjavil, da ni za sedaj nobene potrebe, da bi komisija razpravljala o potrebnosti te obtožbe; obenem je povabil Združene države naj podpišejo določila genske konvencije zoper bakteriološko vojno. Na ta način se je hotel sovjetski delegat izogniti pritožbi Združenih držav ter napraviti križ čez vso zadevo, ne da bi bilo treba preklicati sovjetske laži. Toda politična komisija se s tem ni zadovoljila, ampak je sprejela predlog, da se imenuje posebna komisija petih držav, ki naj izvrši na lieu mesta strogo in nepristransko preiskavo o sovjetskih obtožbah glede bakteriološke vojne s strani sil Združenih narodov. Za predlog je glasovalo 52 držav, proti pa pet držav sovjetskega bloka, to je Sovjetska zveza, Belorusija, Ukrajina, Poljska in Češkoslovaška.

Glavna skupščina je razpravljala o splošni razorožitvi, podaljšala razorožitveni komisiji njen mandat ter ji naročila, naj nadaljuje s svojim delom ter poskuša najti rešitev za svetovno razorožitev in za uspešno nadzorstvo atomske energije. Pri tem sprejeti predlog izraža pohvalo komisiji za njeno dosedanje delo ter poudarja misli, ki so vodile skupščino pri imenovanju te komisije. Sovjetski delegat Višinski se je upiral tej resoluciji ter glasoval proti njej z ostalimi 4 člani sovjetskega bloka.

Glavna skupščina je razpravljala nato o poljskem predlogu o rešitvi

korejskega vprašanja, o razorožitvi in o sklenitvi mirovne pogodbe med vesilami.

Poljski predlog, ki ga je pred politično komisijo razlagal poljski delegat Skrzyszewski, je v resnici le ponovitev starih sovjetskih pogojev za sklenitev miru na Koreji in za

Adenauer v Washingtonu

Ko so se francoski državniki z Mayerjem in Bidaultom na čelu vračali s svojega obiska v Združenih državah in Kanadi domov, se je nemški kancler Adenauer že vozil na transatlantiku »United States« na obisk v Washington. Na potovanje se je podal z lahkim srcem, na vsak način z veliko lažjim kot njegovi francoski tovariši, ki so odšli na obisk z velikimi zahtevami, ne da bi mogli predložiti obenem svojim ameriškim prijateljem stvarne dokaze o podpiranju ameriške politike glede evropske varnosti. Adenauer pa je odšel na obisk brez hudih posebnih zahtev, v žepu pa je nosil potrdilo, da je nemška zvezna zbornica potrdila bonnsko in pariško pogodbo. To dejstvo je nedvomno veliko pripomoglo k uspehom, ki jih je Adenauer v Washingtonu dosegel.

K tem uspehom je veliko pripomoglo že Adenauerjevo osebno držanje napram Združenim državam. Že takoj pri svojem prihodu v New York je prebral izjavo, v kateri je poudaril, da prihaja v Združene države kot Nemeec in Evropejec in z odprtimi srcem za vse ideje, ki jih Amerika lahko nudi. Izrazil je obenem hvalečnost nemškega naroda ameriškem narodu ter poudaril, da ni v zgodovini noben zmagovalček pokazal do premagancev toliko velikodušnosti kot ravno Amerika, ki je dvignila nemškemu ljudstvu duha ter mu vrnila zaupanje.

Že na večer svojega prihoda v New York je Adenauer prejel od ameriških bankirjev Barucha in Warburga zagotovilo, da sme Nemčija računati na izdatna posojila za reorganizacijo svoje ključne industrije, posebno pa rudnikov in jeklarn.

Drugi dan, to je na velikonočni torek, je Adenauer v spremstvu svoje hčerke, podtajnika zunanjega ministrstva in svojih sodelavcev odletel na osebem Eisenhowerjevem štirimotornem bombniku »Columbine« v Washington.

razorožitev, kot jo hočejo imeti Sovjeti, to je zmanjšanje za eno tretjino vseh vojaških sil petih velesil v teku enega leta ter prepoved atomskega in množično učinkujočega orožja pod mednarodno kontrolo, kot jo seveda Sovjeti razumejo in ne kot jo predvideva razorožitveni načrt ZN.

Poljski predlog zahteva obenem, naj se glavna skupščina izjavi, da je udeležba pri atlantskem paktu nezdružljiva s članstvom pri ZN.

V prilog poljskega predloga je povzel besedo Višinski, ki se je divje zagnal zoper atlantski pakt ter med drugim poudaril, da je atlantska obrambna pogodba zrasla na nezdraven terenu sumničenja in strahu in vsled socialnih in političnih sprememb, pred katerimi so člani atlantskega pakta v strahu. Te dežele hočejo uničiti neke zgodovinske procese in zaradi tega so ustvarili atlantsko zvezo.

Višinski je omenil, da veljajo njegove besede tudi evropski obrambni skupnosti. Strah, ki je narokoval zapadnim evropskim državam sedanjo politiko, je neutemeljen. Edina stvarna nevarnost preti po njegovem samo od oborožene Nemčije.

Z zadnjimi besedami je tov. Višinski preveč razkril sovjetske »miroljubne« namene, ki gredo, kakor se vidi, za tem, da bi razdvojili zapadne zveznike ter onemogočili ustvaritev evropske obrambne skupnosti.

V Washingtonu je imel tridnevne razgovore s predsednikom Eisenhowerjem, zunanjim ministrom Foster Dullesom, obrambnim ministrom Wilsonom, predsednikom urada za vzajemno varnost Stassenom in raznimi drugimi osebnostmi.

Pri teh razgovorih sta ameriška in nemška delegacija razpravljali o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na medsebojne odnose Amerike in Nemčije, kakor tudi o vprašanjih, ki se tičejo evropske obrambe in ostalega sveta.

O vseh teh razgovorih je bilo izdano neuradno poročilo. To poročilo pravi, da sta Eisenhower in Adenauer pregledala stanje, ki je nastalo vsled najnovejših dogodkov v Sovjetski zvezi. Oba sta se strinjala v tem, da se ne sme zanemariti nobena priložnost, ki nudi kako upanje na zmanjšanje splošne napetosti, obenem pa da svobodni narodi ne smejo zmanjšati svoje čuječ-

nosti in naporov za povečanje edinstva in skupne moči.

Pri razgovorih se je ugotovilo, da bi sovjetski prvaki, če želijo v resnici miru in sodelovanja med vsemi narodi, ne mogli dati večjega dokaza svoje dobre volje kot s tem, da dovolijo svobodne volitve v coni Nemčije, ki je zasedena od Sovjetov, ter da izpustijo stotisoče civilnih deportirancev in vojnih ujetnikov, ki jih imajo v svoji oblasti. Razgovorniki so poudarili pri tem svoje skupno prepričanje, da ne more priti do rešitve nemškega vprašanja, dokler ne pride do zedinjenja Nemčije na temeljih svobode in demokracije.

Potrebno je, da vsi, ki se jih tiče, delajo na to, da se potrdi evropska obrambna pogodba, da pride do združenja Evrope in s tem do neodvisnosti Nemčije. Kancler Adenauer je izjavil, da je nemška zvezna republika voljna sodelovati na podlagi popolne enakopravnosti z vsemi svobodnimi narodi za uvrstitev svobodnega sveta. Nemškemu kanclerju pa je bilo zagotovljeno, da bodo Združene države dobavile skupni evropski vojski opremo in vojaški material, ki bo služil nemški vojski za oborožitev njenih vojaških edinstva.

Skupno poročilo govori tudi o razgovorih o posarskem vprašanju, ter ugotavlja, da zahteva skupna korist, da pride v tem oziru čim prej do sporazuma med Nemčijo in Francijo.

Uradno poročilo govori nadalje o težkem položaju, v katerega je zašla Nemčija zaradi milijonov beguncev iz vzhodnih dežel (Poljske in Češkoslovaške) in vsled novega dotoka beguncev iz sovjetske cone Nemčije. Vodja vzajemne varnosti Stassen se je izrazil, da bodo to vprašanje pregledali z največjo pazljivostjo pri določanju načrta za novo finančno leto 1953-54.

Skupno poročilo govori nadalje o morebitni pomilostitvi nemških vojnih zločincev, o trgovinskih odnosih ter o sklepu Združenih držav, da vrnejo Zapadni Nemčiji okoli 350 manjših ladij, ki so jih bili po zadnji vojni zaplenili na račun vojne odškodnine.

Posebno važne in zanimive pa so besede uradnega poročila, v katerem se poudarja, da sta predsednik Eisenhower in kancler Adenauer prepričana, da so sedanji razgovori prispevali konkretno k uresničitvi skupnih ciljev obeh držav, za uvrstitev prijateljskih in sedaj srečno obnovljenih vezi in za utrditev name-nov in sil svobodnega sveta.

Odkrita vohunska mreža v Zapadni Nemčiji

Policija Zapadne Nemčije je odkrila široko razpredeno sovjetsko vohunsko mrežo, katere niti so vodile v Vzhodno Nemčijo. Vohuni so delovali pod firmo »Zavođa« za znanstveno gospodarsko raziskovanje. Ta zavod so ustanovili v vzhodnem Berlinu komunisti, med njimi zunanji minister Vzhodne Nemčije Ackermann in minister za

javno varnost Beisser. Vohunska organizacija je zbirala v Zapadni Nemčiji politične vojaške in gospodarske informacije ter jih pošiljala v vzhodni Berlin. Policija je zaprla do sedaj 35 od 43 vohunov, zoper katere je izdala zaporno povelje.

To je tretja vohunska družba, ki jo je zapadnonemška policija odkrila v teku enega leta.

Thorez v Parizu Zahvalno pesem

V petek 10. aprila se je vrnil iz Moskve glavni tajnik francoske komunistične stranke Maurice Thorez, ki se je bil pred dvema leti in pol podal zdraviti v Sovjetsko zvezo, a kakor poročajo, brez vsakega uspeha.

Za časa njegove odsotnosti je francoska komunistična stranka na vseh poljih zelo nazadovala.

Je ukazal češki Gottwald peti po katoliških cerkvah v februarju 1948. leta, ko je prišel na vlado še predno je začel vero preganjati. Letos v marcu, to je čez pet let, so mu mogli peti komunisti pri pogrebu: Strašen dan bo dan plačila, po latinsko Dies irae, dies illa. Palček, ki se zoper Boga napihuje, kvečjemu počí — nato pa konec in sodba.

Izmenjava invalidov na Koreji

Pogajanja za izmenjavo bolnih in ranjenih ujetnikov so se srečno zaključila. Obe stranki sta podpisali sporazum o podrobnostih te izmenjave kakor tudi o številu ujetnikov, ki se bodo izmenjali. Na podlagi tega sporazuma bodo komunisti osvobodili 605 zavezniških ujetnikov in sicer 450 južnih Korejcev, 120 Amerikancev, 20 Britancev in 15 ostalih narodnosti. Zavezniki pa bodo vrnili 5800 ujetnikov, to je 5100 severnih Korejcev in 700 Kitajcev. Izmenjava se bo pričela, kakor poročajo, prihodnji ponedeljek. Vsak dan bodo izmenjali 600 vojakov in sicer 500 komunističnih in 100 zavezniških vojakov.

Razlika v številu izmenjanih vojakov izvira iz celotnega števila ujetnikov, ki jih ima vsaka stranka v svojih rokah. Tako imajo zavezniki v svojih rokah 132.000 komunističnih vojakov, medtem ko pravijo komunisti, da imajo samo 13.589 zavezniških ujetnikov.

Sporazum za repatriacijo bolnih in ranjenih ujetnikov sta podpisala admiral Daniel (za zaveznike) in general Lee-Sang-Co (za komuniste). Zadnji je takoj po podpisu izrazil željo, da bi se čim prej obnovila pogajanja za premirje, da bi prišlo do rešitve celotnega vprašanja vojnih ujetnikov.

Druga nedelja po Veliki noči

Iz svetega evangelija po Janezu
(Jn 10, 11-16)

Tisti čas je rekel Jezus farizejem: »Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovce. Najemnik pa in kdor ni pastir in ovce niso njegove, vidi volka priti in ovce popusti ter zbeži in volk ovce pograbí in razkropi. Najemnik pa zbeži, ker je najemnik in ga za ovce ni skrb. Jaz sem dobri pastir in poznam svoje in moje poznajo mene, kakor Oče pozna mene in jaz poznam Očeta; in svoje življenje dam za ovce. Še druge ovce imam, ki niso iz tega hleva; tudi tiste moram pripeljati: in poslušale bodo moj glas in bo en hlev in en pastir.«

*

PODOBA PASTIRJA

Luka in Janez popisujeta dobrega pastirja v lepih podobah. Prilike o dobrem pastirju je Gospod govoril na svoji poti iz Galileje v Judejo, kjer je videl po pašnikih velike črede ovac. Ob podobi mirno se pasočih ovac je Jezus pokazal na globoko in pretresljivo podobo samega sebe kot dobrega pastirja.

Luka podaja nekaj lepih prilik usmiljenosti dobrega pastirja. Omenim samo priliko o izgubljenem sinu. A apostol Janez, ki je morda vse bolj domel lepo prispodobno Jezusa kot pastirja, nam podaja še vse globljo podobo pastirjevo v skrbi za ovce. Janez opisuje v svojem evangeliju Kristusa kot božjega Sina, ki je istega bistva z Očetom, Bog od Boga, luč od luči. Toda »beseda je meso postala«: v učlovečenju Kristusovem in v njegovi človečnosti vidimo dobroto in usmiljenost božjo. Zato ni čudno, če v svoji visoki podobi Kristusovi naslika Janez tudi milo podobo dobrega pastirja. Saj Janez brez dvoma vse bolj otipljivo podaja podobo Jezusa, z osebo božjo v osebi zedinjenega, krotkega in iz srca ponižnega, človeka velikega usmiljenega nekončnega veličastva, pa spet tepenega radi naših grehov, pravo luč in pravega dobrega pastirja.

*

Nekaj poglavij pred današnjim poglavjem v evangeliju popisuje Janez čudovito dejanje dobrega pastirja. Poznate dogodek o prešuštnici, katero so pripeljali h Gospodu, češ, našli smo jo v grehu in jo k tebi pripeljamo, da jo obsodiš na smrt, kakor ukazuje postava. Bilo je to ob prazniku šotorov. Gospod se je sklonil, pisal po tleh in čakal. Nasprotniki so silili vanj, naj jo obsodi. A Gospod se pokaže dobrega, skrbnega pastirja: »Kdor je brez greha izmed vas, naj prvi vrže kamen vanjo.« To je beseda brambe, beseda ljubezni, ki je to grešnico osvobodila in ne obsodila. Drug za drugim so začeli odhajati od tempeljskega stebnika.

Ostala sta samo Kristus in žena. Te ni nihče obsodil? — »Nihče, Gospod.« — »Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in več ne greši!«

Zgled dobrega pastirja je to, ki nam da veliko misliti. Zapisal sem ga, čeprav ga ni v današnjem evangeliju, in to zato, da bi mi podobno ravnali. Obsojamo radi, težko prezmemo kako krivico, greh našega bližnjega, a radi obsodimo, preradi.

*

Dobri pastir pri Luki pusti 99 ovac v puščavi in gre za izgubljeno. Janez gre še dalje ter pokaže, kako dobri pastir tudi na devetindevetsete ne pozabi. Po imenu jih pozna. Izpelje jih iz stajne, gre pred njimi in ovce mu sledijo. Pokaže jim dobro pašo. A prilike o dobrem pastirju niso vsi razumeli. Tudi danes je ne. Zato pa Gospod ponovi to, kar beremo v evangeliju na nedeljo dobrega pastirja: »Jaz sem dobri pastir...« In še več: »Dam svoje življenje za svoje ovce.«

Božja stran božjega pastirovanja je v teh besedah povedana: Kdo je

namreč ta skrivnostni pastir, ki more dati svojim ovcom dobre pašne in življenja, ko zanje umrje. Njegova smrt ima še večjo moč: v svojo stajo privabi še ovce, ki doslej niso bile v številu njegovih ovac.

*

Ni dolgo tega, ko smo tega Dobrega Pastirja občudovali, njegovo

„Stojim pred svojo vestjo, kakor da stojim pred policijo“

† B. Kidrič

Tri dni pred smrtjo je Boris Kidrič rekel Milovanu Djilas: »Ti veš, da revolucionarju ne bi bilo treba prenašati tako počasnega in mučnega umiranja, toda jaz moram trpeti do konca. Revolucionar bi moral prekiniti življenje, toda jaz moram trpeti do konca, ker stojim pred svojo vestjo, kakor da stojim pred policijo. Jaz moram vzdržati do konca!«

Strašna izpoved umirajočega revolucionarja! Stojim pred svojo vestjo kot pred policijo! Mož, katerega ime se je pred komunistično revolucijo med Slovenci izgovarjalo z grozo in trepetom, je prikljen na smrtno posteljo leden od strahu pred lastno vestjo, ki ga je mučila z okrutno neizprosno, ki je lastna samo komunistični policiji. V komunističnem svetu je policija utelešenje najstrašnejšega gorja, ki lahko koga zadene, orodje nepopisnih muk in smrtnih agonij. Stati pred policijo znači, biti postavljen pred nečloveškega inkvizitorja, ki ti iztrže najtežja priznanja, ki ti dokaže najtemnejše zločine, ki te stre v trpljenju. In tak rabelj je bila umirajočemu Kidriču lastna vest!

Človeška vest je glas božji, ki govori po pravici in resnici ter nepodkupljivo sodi vse ravnanje. Glasnica je nespremenljivih božjih zakonov. Kdor krši te zakone in ruši pravni red, ne ubeži sodbi in obsodbi lastne vesti. Ni ji ubežal Kaj, pa naj je taval, bežeč, preko vsega sveta; ni ji ubežal Judež, pa naj je tudi vrnil velikim duhovnikom izdajalske srebrnike. Pekoča vest je zakoreninjena v najgloblji notranjosti in sega do dna duše. Zato pa pretresa njen glas zadnje vlakno srca in njen odmev sega v večnost.

V nespečnih nočeh so se najbrže pomikale skozi bolniško sobo okrvavljene sence nešteti žrtev rdeče revolucije, ki so bile likvidirane na ukaz KPS in Izvršnega odbora OF, pri katerih je bil Kidrič politični sekretar, ter glavnega štaba NOB in PO, kjer je bil spet politični komisar. V grozljivih blodnih prividih machbethskih prikazni je bolnik najbrže zazrl očitajoči pogled zdaj Fortunata Majdiča, zdaj Franca Emerja, zdaj Prapotnika, zdaj Persuha. In morda se mu je včasih zdelo, da stoji ob postelji svečeniška oseba prof. dr. Lamberta Ehrlicha, ki ga je bil rešil avstrijske ječe ter jetnišnice v šempeterski vojašnici in ki je bil za plačilo ubit v Streliški ulici v Ljubljani... In kot ni Orest našel miru pred maščevalnimi Erinijami, tako se ni mogel vročični bolnik ubraniti pred varljivimi sencami žrtev turjaške žaloigre, kočevskega procesa, Grčarje, krimske jame, in zlasti še vnebovpijočega polkolj vrnjenih domobrancev ter poveljnih krvavih procesov, ki so se izvršili po nalogu prve Narodne vlade Slovenije, katere predsednik je bil Kidrič sam... In morda se mu je zdelo, da mu bela okostja in režeče se lobanje očitajo: »Kriv si naše krvi, kriv si nešteti solza! Ti si julija 1942 na konferenci KPS zahteval naše »fizično uničenje z revolucionarno ostrino! Ti si poleti 1942 v Vinici izrekel strašno obsodbo: »Vseeno je, če od Slovencev ostanemo živi samo trije, pa tisti pravi — komunisti!«...

smrt objokovali. Toda smo se vrnili v njegovo stajo, v njegov hlev, da bi bili v številu njegovih ovac ter v vsem deležni njegovega odrešilnega dela? Bog ve, morda prav ti, ki bereš te vrste nisi prišel v stajo Kristusovo za letošnjo Veliko noč. Še je čas, pohiti, da morda življenje in smrt Kristusova po tvoji lastni krivdi ne prinašata tebi ne pašne ne življenja. Potem si še danes v temi in gorje ti, če boš v temi odšel s tega sveta. Objela te bo večna tema, vse prizadevanje dobrega Pastirja Kristusa, da reši tvojo dušo, pa bi bilo odveč.

To uro se odloči: si in boš zvesta ovca Kristusova?

Da, Gospod!

Z dnevno svetlobo so sence izgibile, pa saj niso bile sence niti ne prikazni, bila je le pekoča vest, ki je grizla, očitala, obsojala. In stal si pred svojo vestjo kot pred policijo!

Kot predsednik Gospodarskega sveta Zvezne vlade in še prej kot minister za industrijo in rudarstvo je bil Boris Kidrič največji jugoslovanski teoretik socialistične ekonomije in uresničitelj socialistične izgradnje v Jugoslaviji. Ti čudni izrazi zastirajo strašno tragedijo slovenskega človeka: v imenu socialistične izgradnje in zadržnega življenja so bili uničeni srednji sloji, izropan slovenski kmet, razbite družine, sproletariziran slovenski narod: zaplenjena je bila privatna imovina in lastniki obsojeni na osnovi neresničnih obtožb; družinski sinovi in hčere so bili poginili na prisilno delo in v rudnike; nešteto ljudi je bilo vrženo v obup, v samomor... Umirajoči teoretik socialistične iz-

Iz življenja Cerkve

Nov „verski“ predmet

so uvedli komunisti na Ogrskem. Minister Davaš je ukazal, da se morajo bogoslovci na katoliški akademiji in štirih še živčih bogoslovjih učiti in položiti izpit iz Ekonomije in Ustave. Vse skup ni drugega kot komunistični nauk prepleten z izpadi proti sveti stolici. Kdor bi vsaj iz enega od obeh predmetov ne napravil izpita, izgubi leto, čeprav zna dobro bogoslovne vede. Komunisti menijo, da bodo s tem prekvasil prepričanje in versko zavednost bogoslovcev. Ker v učbeniku slavijo tudi Stalina (bil je pisan pred njegovo smrtjo), ne vemo, kako bo prišel minister iz zagate, zakaj Stalinova zvezda je začudo hitro prišla v pozabo. Vidimo, da je vera za komuniste trd oroh, ker je ne morejo s srpom in kladivom preganjanja, jo hočejo umoriti z »znanstvenimi« injekcijami. Že rimski cesarji — diktatorji so jo hoteli spraviti z zemlje, pa je vstala v še večji slavi. Človek je namreč palček, Bog pa velikan orjak.

Kulturno delo komunizma v Ukrajini

popisuje knjiga, ki so jo izdali ukrajinski katoličani. Od leta 1939 so komunisti »likvidirali« pet katoliških škofij in dve apostolski administraturi. Skofe so pomatili v ječe, kjer so umrli ali so bili umorjeni. Polastili so se, to se pravi uropali so, deset tisoč katoliških šol in osem tisoč katoliških cerkva in zavodov. Pregnali so tisoč sto redovnikov. Polastili so se vseh katoliških tiskarn, zatrli so vse katoliške organizacije in ves katoliški tisk. Je pač moč teme, ko zločinci vladajo, kjer je komunizem na vladi.

Nazaret in okolica

sta še vedno v vojnem pasu. Nihče ne more iz njega in vanj brez posebnega dovoljenja, na katerega je treba, kot povsod, posebno, kjer vlada svoboda, čakati tedne in tedne. Prebivalci so v veliki revščini in brezposelnosti.

Judje zavračajo mohamedanske in krščanske delavce. Komunisti imajo žetev. Nezadovoljne se namreč dajo ujeti na valjive linije zapeljivih obljub. Pri volitvah je v tem pasu bilo za komuniste 40% glasov. Seveda če bi se komunisti

ZA KATOLIŠKI DOM

Darovi za Katoliški dom

Frändolič Rado - Dol - - -	Lir 1.000.—
Kojnc Franc - Komarji - - -	» 600.—
S. J. - Jamlje - - - - -	» 2.000.—
Radetič Jožef - Sabliči - - -	» 500.—
Vižintin Jožef - Dol, 17 - - -	» 200.—
Ferletič - Peric Vera - Dol - -	» 500.—

Frändolič Mara - Dol - - -	» 500.—
Soban Emilija - Jamlje - - -	» 2.000.—
Pahor Emilija - Dol, 7 - - -	» 350.—
Č. g. Vošnjak Jožef - Jamlje - -	» 5.000.—
B. D., Gorica mesečni prisp. -	» 1.000.—
L. B. B. - Gorica - - - - -	» 5.000.—
S. F. s. - Gorica - - - - -	» 10.000.—
Gruntar Rajmund - USA 10	
dolarjev - - - - -	= lir 6.180.—

gradnje je moral zagrenjen gledati, kako je razpadalo na kose njegovo delo, kako se Jugoslavija po zadnjih preokretih odmikala od njegovih zamisli. A utopija je stala toliko solza, bede, gorja!.. Zvijal se je bolnik v zavesti krivde, legalizirane ropa, razbitja družin. In spet je stal pred lastno vestjo kot pred neizprosnim sodnikom, kot pred okrutno policijo.

Vest je božji glas. In če je mirna vest notranje doživetje božjega priznanja in pohvale, je nemirna vest pravdorek božje obsodbe. Je li Kidrič slutil za svojo vestjo večnega Zakonodajalca? Je bil li sklep, da hoče vzdržati do konca in izpiti kupo trpljenja do zadnje kaplje neka koda zadoščenja? Mu je prof. Ehrlich, ki ga je ščitil v življenju, povrnil za mučeniški venec s tem, da mu je stal ob strani tudi ob smrtni uri?

Posmrtno slavlje, pogrebni triumf, poveljujoči govori so često le šumna zunanost, ki hoče skriti notranjo revščino, slično kot pobeljeni grob, ki zakriva razpadajočo gnitlobo.

»Sic transit gloria mundi«. Tako mine svetna slava. A istočasno se začne večnost, nepreklicno neizpremenljiva večnost. In če je ta nesrečna, kaj ti pomagajo venci na grobu in besede govornikov, ki zamirajo v ozračju in ki so najtežja paradija strašne stvarnosti!

Mirna vest v nemirnem svetu je najlepše božje priznanje in predokus večne sreče.

polastili vlade, bi prišli njih volivci ne iz dežja pod kap, ampak pod ploho.

Na Angleškem nedeljo

spoštujejo. Postava iz leta 1625 prepoveduje vsako gledališko igro; na temelju te postave tudi ni dovoljen ob nedeljah šport itd. Td dni je neki poslanec zahteval v parlamentu, naj se ta postava ukine. Toda parlament ga je zavrnil. Ta strogi nedeljski počitek ima veliko koristnega za versko in družinsko življenje. Nekaj te strogosti bi bilo prav tudi pri nas. Liberalni duh je zmajčil pri nas nedeljo, da marsikomu ni za drugega kot za veseljačenje, pohajkovanje, pijančevanje... Pa dan jim ne zadostuje. Kolovratijo in rogovilijo celo ponoči, ne samo moški, tudi ženske, kar seveda ni v korist ne žepu ne narodu ne zdravju ne duši.

Otroci pod petimi leti

ne bodo smeli posecati kina v Franciji; tak je zakonski osnutek. Kako malo se zavedajo nekateri starši nevarnega vpliva kina na nežne otroške duše. Ko bodo pa otroci skvarjeni in zato neobgljivi in staršem nasprotni, bo jok — zastoj. — Pa kino škoduje tudi odraslim. Zato so na cerkvenih vratih sezname dovoljenih in prepovedanih filmov. Toda nekateri se za to ne zmenijo. Biti hočejo svobodni. Pa so podobni otrokom, ki plezajo na električne drogeve, kjer je napisan: Pozor, in naslikana smrt, — in popadajo na tla od električnega toka zadeti. Koliko duš pa uniči slab kino, vidita hudič in Bog.

„Tajna Cerkev“ v Rusiji

Po trditvah predstavnika »Zveze nemško-ruskega prijateljstva v svoboda, ki ima svoj sedež v zapadni coni Berlina, obstaja v Rusiji tajna pravoslavna cerkev z deset-tisoči popi in številnimi škofi, ki kljub silnim težavam, uspešno vrše svoje poslanstvo; število vernikov te tajne cerkve celo prekaša ono uradne, pri kateri se je število župnij od 50.000 znižalo na 4000 župnij.

Prevzgoja čeških redovnikov

Kakor poroča agencija ARI so na Češkem ustanovili koncentracijske samostane, ki so v resnici zapori. Tja vodijo sedaj

pripadnike verskih redov za daljši ali krajši čas, kakršna je pač obtožba in domnevna njihova krivda. Tako internirani redovniki so prisiljeni k telesnemu delu. Razen tega morajo prisostvovati dnevno tri ure političnemu pouku. Med tako zvanimi zločinci, ki redovnika privedejo v ta taborišča, je nagovarjanje laikov, naj se ne priključijo komunističnim organizacijam, najsi imajo še tako katoliško ime. Vsem priprtim je obljubljeno, da se bodo mogli tisti, ki se bodo izkazali kot politično zanesljivi, sčasoma vrniti k svojemu poklicnemu delu.

Nova Gvineja

Po vesteh agencije Fides vsi prebivalci severne obale Nove Gvineje prehajajo v katolicizem. Malo misijonov je bilo tako uničenih v zadnji svetovni vojni kot ti v Novi Gvineji; toda malo je tudi takih, ki bi v tako kratkem času doživeli tako čudovito vstajenje. Nova Gvineja je skoro največji otok na svetu. Je življenjske važnosti za obrambo Avstralije. Tam je bilo sedem misijonov, ki sedaj znova nadvse uspešno delujejo: dva na holandskem ozemlju, dva v avstrijski koloniji in trije v avstralskem mandatu. Misijoni so bili zaupani Družbi božje Besede. Ko so se leta 1942 na otoku izkrcali Japonci, so onemogočili misijonarjem vsako delavnost. Razen tega se je 6. februarja 1944 zgodila tam velika tragedija: Zavezniška letala so s strojnimi napadla japonsko ladjo, kjer je bila večja skupina misijonarjev. Ker so Japonci nasilno privedli vse misijonarje na krov, je bilo ubitih 7 misijonarjev duhovnikov, 12 bratov in 27 sester - redovnic. Ostalih osem je umrlo zaradi dobljenih ran kasneje; med njimi sam apostolski vikar msgr. Wolf. V vojni je bilo porušenih 95% vseh cerkva, šol in bolnic; misijonarji so bili praktično uničeni. Po vojni pa so misijonarji pričeli znova. V kratkem času se jim je posrečilo popraviti, kar je bilo uničenega, zlasti pa privedi v katoliško Cerkev veliko število prebivalcev na tem otoku.

Več duhovnikov

Nedavno je izšla knjiga p. Hermana Fiskerja, misijonarja božje Besede, z naslovom: »Več duhovnikov za rešitev sveta«. V knjigi je med drugim tudi zanimiva statistika o razdelitvi katoliške duhovščine po svetu. V Franciji je trenutno 48.151 duhovnikov na 35 milijonov prebivalcev, torej na dva tisoč prebivalcev en duhovnik; v Belgiji je en duhovnik na 727 prebivalcev; v Španiji je en duhovnik na 945 prebivalcev; v Italiji na 804, na Portugalskem na 569, na Holandskem na 694 prebivalcev; Avstrija ima enega duhovnika na 1057 prebivalcev; Irska na 607 prebivalcev; v Centralni Ameriki je en duhovnik za 8978 katoličanov. V Argentini na 4174; v Združenih državah Severne Amerike pa je en duhovnik za 622 katoličanov in 2792 nekatoličanov.

Dokumentarni film o Kardinalu Stepincu

V Zagrebu so izdali dokumentarni film »Kardinal — zločinec«. V tem filmu, poročna »Primorski dnevniki«, je dokumentirano »zločinsko« delovanje bivšega zagrebskega nadškofa Stepina in razkrinkana vsa lažna propaganda Vatikana, ki skuša prikazati svetovni javnosti Stepina kot mučenika in žrtev režima.

Da je kardinal Stepina res mučenik in žrtev režima, to bo jasno dokazal prav ta film, kajti lažnikom in ubijalcem ne bo nihče več verjel.

ŠMARNICE

Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala šmarnice: NASH LJUBA GOSPA NAJSV. ZAKRAMENTA. Spisal msgr. Srečko Gregorec. Knjiga je priročne žepne oblike. Priporočamo jih tople vernikom. V njih bodo našli lahko umljivo razlago o sv. maši, navodilo za pogosto sv. obhajilo itd. Pisane so nazorno, praktično, z mičnimi zgledi. — Stanejo brez poštnine 400.— lir. Obsegajo 160 strani. Naročajo se pri Uredništvu »Katoliškega glasa«.

Boris Kidrič umrl

Dne 11. aprila 1953 je po dolgi in mučni bolezni umrl v bolnici »Dragiša Mišovič« v Beogradu Boris Kidrič, član Zveznega izvršnega sveta in član tajništva izvršnega odbora CK ZKJ. Truplo je bilo dva dni izpostavljeno v dvoranah Zveznega izvršnega sveta. Dne 13. t. m. je bilo s posebnim vlakom prepeljano v Ljubljano, kjer so ga dne 15. t. m. pokopali v grobnici narodnih herojev.

Boris Kidrič se je rodil na Dunaju 10. aprila 1912. Gimnazijo je študiral v Ljubljani. Nato se je posvetil kemiji, a ni končal študijev, ker ga je zajela politična borba. Zabredel je v komunistične vode. Postal je jeked propagandist: 17-letnega so v šoli aretirali, ker so mu našli dva samokresa, in ga izključili iz šole. Kot akademik je bil spet aretiran. Ko so ga izpustili iz ječe, je s pomočjo judovskih poljskih komunistov zbežal v inozemstvo: naselil se je na Dunaju, kjer je prevzel vodstvo SKOJ-a in od koder je vodil podtalno akcijo jugoslovanskih komunistov. Avstrijska policija ga je zaprla in bil bi najbrže obsojen na smrt, da ga ni rešil ljubljanski univerzitetni profesor dr. Lambert Ehrlich. Kidrič je bil dr. Ehrlichu sveto obljubil, da bo opustil vsako komunistično delovanje. Z Dunaja je odšel v Pariz, kjer je delal skupno z Baehlerjem in drugimi franco-skimi komunisti. Leta 1939 se je vrnil v Ljubljano. Tu so ga spet zaprli. Prof. Ehrlich mu je izposloval, da se je mogel v sami jetnišnici šempetrške vojašnice poročiti z Zdenko Armičev. Nato so ga izpustili. V drugi polovici l. 1940 je stopil kot poklicni revolucionar v

ilegalo. Leta 1941 je skupno s Kardeljem organiziral OF. Med NOB je bil politični sekretar IO OF in je kot tak odgovarjal za vse podtalno delovanje in tudi za likvidacije, katere je zagrešila OF. Postal je tudi prvi politični komisar glavnega štaba NOB in PO Slovenije in torej vzgojitelj vseh ostalih političnih komisarjev ter preko njih partijskega kadra v partizanskih oddelkih.

Po končani vojni je Kidrič sestavil prvo vlado LRS dne 5. maja 1945 v Ajdovščini. Leta 1946 je postal minister za industrijo in rudarstvo v zvezni vladi in pozneje predsednik Gospodarskega sveta zvezne vlade. S tem je postal odgovoren za »socialistično izgradnjo Jugoslavije«, to je za podžavljenje vse industrije, trgovine, veleposredstev; za uničenje vseh malih obrtnikov, samostojnih kmetov, sploh prostih poklicev; za plansko ali načrtno gospodarstvo, za razne petletke, sploh za predajo vseh in vsega — državi.

Novembra 1952 je zbolel na slabokrvnosti in je moral v bolnico v Beograd. Z bolniške postelje je moral gledati, kako se je njegovo delo rušilo, ker ga je prežalostna izkušnja zadnjih let zavračala kot neuresničljivo utopijo.

Boris Kidrič je uspel kot revolucionar, a propadel kot teoretik in praktični izpeljatelj socialističnega gospodarstva. Njegovo ime ostane povezano z nečloveškimi metodami rdeče revolucije, ki je prelila potoke krvi, ter z nič manj človeškim izropanjem slovenskega človeka, ki ga je ponižalo v nemaniča — proletarca.

Z GORIŠKEGA

Uvedba carine na potrošnje

Na zadnji seji občinskega sveta dne 1. aprila, so po dolgem razpravljanju odobrili splošni seznam predmetov, ki so podvrženi carini, povisek carine na nekatere predmete, kot n. pr. na vino, ter uvedbo sistema plačevanja carine na drobno za trgovce. Naša svetovalec gg. dr. Birsu in Bratuš sta prikazala občinskemu svetu vso neumestnost uvedbe nove carine, saj je mesto že tako v težkem gospodarskem položaju. Dr. Birsu je prikazal ugodnosti, ki jih uživa Sardinija, kjer je v veljavi posebna avtonomija, ki bi se lahko uvedla tudi v naši provinci in s tem nudila možnost za boljše in ugodnejše gospodarske stike s Slovenijo. Saj se vsi še spominjamo tistih zlatih časov, je rekel, ko so bile ceste iz Banjšice, iz Vipavske, Soške doline in Brd polne vozov, ki so Gorici donosali življenje in blaginjo. Te resnične besede dr. Birsu pa so močno razgrele podžupana dr. Peterzina, ki je seji predsedoval. Popolnoma je pozabil, da je tudi on potomec nekdanjih Podvršev iz Soške doline, in dejal, da je treba enkrat za vselej končati z hasnijo, da je Gorica živelja od zaledja, saj je šele Italija dvignila zaledje iz stoletne zanemarjenosti in ga gospodarsko oživila.

Potemtakem bi morala biti Gorica danes,

ko tega zanemarnega zaledja ne podpira več, na višku blagostanja in moči, vsi pa vemo, da je ravno obratno. Dr. Peterzio je v svojem zaletu nadaljeval, da mesto ni v tako težkem gospodarskem položaju, kakor ga slikajo. Dr. Birsu mu je odgovoril, da naj gre med rezeve v razne obtole, med strgane in boste, da sliši njihove pritožbe.

Tako bo gospodarska kriza na Goriškem nadaljevala svojo pot navzdol, ker njeni demokratski voditelji sicer jasno razumejo, da so v posebni avtonomiji dani vsi pogoji za odpravo glavnih gospodarskih težkoč, a vidijo tudi, da bi tega ne mogli izvesti brez zaščite Slovencev v Italiji. To pa jim ne gre po godu.

Doberdob

Suša nas skrbi; zaradi sene in pridelkov, ki ne rastejo, še bolj pa zaradi lačne živine, ki po večini nima ne suhe ne zelene krme, ker prve ni več, druge pa še ni. Sicer pa je tu pri nas lepa pomlad.

Letos smo izredno slovesno praznovali velikonočne praznike v cerkvi in zunaj cerkve. Vsa cerkev je popravljena in prenovljena ter preurejena, da jo je res kar lepo videti; za praznike so verniki nakupili cvetlice, da je bila okrašena kakor nevesta za poroko; pa tudi udeležba pri ve-

likonočnih spovedih in pri slovesnostih je bila razveseljiva; procesije vstajenja se je udeležila tudi naša godba in lahko rečemo vsi možje in fantje iz vasi.

Zunaj cerkve je bil letos velik direndaj, ki pa vendar ni motil bogoslužja in je bil v veselje mladim in starim. Velikonočni ponedeljek je po stari navadi privabil v Doberdob tisoče tujcev, da je vas izgledala prav kakor »majhen Pariz«.

Medtem se pa približuje čas, ko bodo naši mladi pokazali, kaj so se čez zimo naučili pri svojih kulturnih sestankih. V nedeljo 26. aprila popoldan bo prvi nastopil naš živahni »Dekliški krožek« s tro-

dejanjo »Izgubljeni raja« in z nekaj pesmi. Že sedaj toplo vabilo na udeležbo!

Štandrez

Kakor smo že svoj čas poročali, je pri nas ubit veliki zvon. Te dni so ga jemali iz zvonika, da ga prepeljejo v zvonarno. Čez tri tedne pa upamo, da bo vnovič močno zapel iz visokih lin. Radodarni verniki so prispevali lepo svoto za popravilo zvona. Ljudje še vedno dvomijo, da dobimo vodovod, ker kljub lepim pomladanskim dnem ni videti nikogar, ki bi se lotil tega dela, čeravno ceto na Rojcah celo zimo popravljajo.

STRŽAŠKEGA

Dolinski zvonik

Pri farni cerkvi v Dolini se že dviga novi zvonik. Vsak teden zraste za par metrov. Sedaj je dožidan že do višine zvonov. Delo lepo napreduje in številni opazovalci kakor sami delavci so zelo zadovoljni. Od zvonov naprej bo zidanje radi novih oblik bolj počasno in šele tam v juliju ali v avgustu bodo z novega zvonika zapeli novi zvonovi. To bo praznik, ki bo privabil v Dolino vse naše bližnje in daljne prijatelje.

Slika, ki jo danes objavljamo, je samo celotni načrt. Po sliki lahko sklepamo, kako lep bo dolinski zvonik. Visok bo 35 metrov. Kakor hitro bo dograjen, boste videli v našem skupnem listu sliko najstarejše slovenske vasi v tržaškem Bregu, Doline, ki bo po tolikih letih zopet dobila svoj pravi obraz.

Zgodovina nam pove, da je bil prvi zvonik zgrajen v letih 1782-1792. V župnijski kroniki je zapisano, da so začeli delati prejšnji zvonik leta 1782. Znano je to, da so eno leto delali samo fundamente.

Kakor vsi vemo, se je ta zvonik zrušil leta 1918. Teden dolinski župnik, gospod kanonik Zupan, je zapisal v farno kroniko dobesedno tako:

Velika nesreča je zadela dolinsko župnijo dne 26. marca 1918 ob štirih zjutraj. Dne 25. marca je bila velika soparica in drugi dan zjutraj je strela udarila v zvonik župne cerkve, odtrgala je vrh zvonika in razpokala ves zvonik. Edini zvon je padel v zvonik za vrata in prav tako tudi cerkvena ura. Bil je strašen pok, da so se hiše tresle in so mislili, da je sodni dan. Tri hiše okrog zvonika so bile pokvarjene. Mlada gospodinja hiše št. 59 je bila zasuta, vendar rešena in je ostala pri življenju. Njena hčerka Vida, štiriletna, je bila zasuta in je umrla.

Trebče

Preteklo Veliko noč smo pri nas tudi letos slovesno praznovali. Pri procesiji vstajenja je sodelovala vaška godba in tako povečala slovesnost. Predvsem pa nas je razveselila lepa udeležba mož in fantov in njihov resno zadržan. Naj vam ob tej priliki opišemo dogodek, ki bi sicer ne bil

Pri radijski oddaji »Vera in naš čas« bo govoril v nedeljo 19. aprila ob 9.30 prečastiti gospod dekan Natal Silvani o temi: Zgodovinski podatki o Kristusu.

omembe vreden, ki pa vendar dokazuje, da se naši možje z resnobo udeležujejo verskih slovesnosti. Ko se je namreč razvila procesija po glavni cesti, je nenadoma pridrel neki lahkomiselni motorist, se vrnil med ljudi in hotel nadaljevati svojo pot kar sredi med procesijo. Ker tega odgovorni za javni red niso pravočasno opazili, so naši možje kar sami stvar uredili; razgrajajo so izločili iz procesije ter ga poslali nazaj odkoder je prišel. Vsi prisotni smo občudovali odločni nastop teh mož.

V cerkvi nam je pevski zbor z izvajanjem Tomčeve velikonočne mase »Surrexit

Dominus« ustvaril pravo velikonočno razpoloženje.

Ko že govorimo o procesiji, vas že sedaj obveščamo, da bomo imeli pri nas 10. maja zopet procesijo s kipom M. B. Ta kip smo kupili že pred meseci, a smo čakali na slovesno blagoslovitev in procesijo prav majnika - meseca posvečenega Mariji na čast. Pri tem smo pa tudi mislili na daljše dneve in lepše vreme, da se boste tudi vi lažje udeležili te slovesnosti v skupno počestčenje majniške Kraljice.

SLOVENSKI ODER

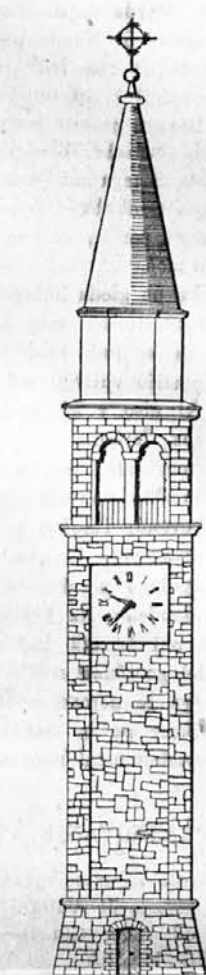
gostuje v nedeljo 19. aprila v

DOLINI

z dramo v treh dejanjih

ŽUPNIK IZ CVETOČEGA VINOGRADA

Prva predstava bo ob petih popoldne, druga zvečer ob 8h. Poskrbite si vstopnice v predprodaji! - Ne zamudite prelepe igre. - Kar je bil »Cvrček« za pečjo za božični čas, to je »Župnik iz cvetočega vinograda« za pomlad!

NAČRT ZVONIKAV DOLINI 1953

Repentabor

Za preč. g. Avgustom Zeletom, ki je že dospel v Združene države, je nam za tiho in cvetno nedeljo maseval preč. g. openski dekan Natal Silvani, velikonočne obrede pa je izvršil preč. g. prof. dr. L. Škerlj. V soboto pred Belo nedeljo pa smo že dobili novega župnega upravitelja v osebi g. prof. dr. Metoda Turnška. Ob sprejemu so mu izrazili dobrodošlico z najboljšimi željami repentaborski župan in nekateri občinski svetovalci. Novemu dušnemu pastirju želimo verniki iz repentaborske župnije prijetno bivanje med nami in obilo uspeha v njegovem delovanju.

Slovenski frančiškani v Kopru

V četrtek 9. aprila so prišli na obisk iz Ljubljane v Koper patri Roman in Angelik Tomine ter še neki tretji, da si ogledajo tamkajšnji frančiškanski samostan in uredijo vse potrebno glede prihoda slov. frančiškanov v Koper. V Kopru so iskali stik s kanonikom Musizzo kot predstavnikom tamkajšnje cerkvene oblasti. Civilna oblast v coni B je že izdala za to potrebno dovoljenje. Pa tudi Vatikan je to odobril. Tamkajšnji frančiškanski samostan je od leta 1945 dalje spremenjen v zapor in bo v kratkem izprazen. Naj omenimo še, da je bil koprski frančiškanski samostan za časa Avstrije last slovenskih patrov.

Božjo pot v Stumjanu opravlja neki italijanski frančiškan.

Radio Trst II.

Nedelja, 19. aprila: 8.45 Kmetijska oddaja. — 9.30 Vera in naš čas. — 11.30 Oddaja za najmlajše. — 12.15 Od melodije do melodije. — 13.00 Glasba po željah. — 15.00 Koncert ruskih balalajk. — 16.00 Malo za šalo - malo zares. — 17.00 Koncert mešanega zbora »Tance« iz Nabrežine. — 18.00 Novice iz delavskega sveta. — 18.10 Koncert pianista Gabrijela Devetaka. — 19.00 Iz filmskega sveta. — 20.00 Slovenski motivi. — 21.30 Izbrana lirika. — 22.00 Mascagni - PRIJATELJ FRITZ, 1. in 2. dejanje.

Ponedeljek 20. 4.: 13.30 Kulturni obzornik. — 19.00 Mamica pripoveduje. — 21.00 Književnost in umetnost. — 22.00 Mascagni: PRIJATELJ FRITZ, 3. dejanje.

Torek, 21. 4.: 13.00 Glasba po željah. — 18.15 Delius: Koncert za violino in orkester. — 19.00 Tehnika in gospodarstvo. — 20.30 Aktualnosti. — 21.00 Čitamo za vas. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 5. Sreda, 22. 4.: 13.30 Kulturni obzornik. — 19.00 Zdravniški vedež. — 20.30 Šola in vzgoja. — 21.30 Vokalni kvartet. — 22.00 Čajkovski: Simfonija št. 4.

Četrtek, 23. 4.: 13.00 Zenski duet in harmonika. — 19.00 Slovensčina za Slovence. — 20.00 Koncert moškega zbora »Ivan Cankar«. — 21.00 Radijski oder - Detela: UCENJAK. — 23.00 Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta.

Petek, 24. 4.: 13.00 Glasba po željah. — 18.15 Čajkovski: Koncert št. 1. — 19.00 Kraji in ljudje. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 21.00 Klavirski koncert prof. Mirce Sancinove. — 22.00 Iz koncertnih dvoran Velike Britanije.

Sobota, 25. 4.: 13.00 Šrnel kvintet in pevski duet. — 13.30 Kulturni obzornik. — 18.15 Koncert violinista Ljudevita Dobronja. — 19.00 Pogovor z ženo. — 20.00 Slovenski motivi. — 21.00 Malo za šalo - malo zares. — 22.00 Dvorak: Sereuada za godalni orkester.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

vezala predpasnik, segla po starem, debeltem rožnem vencu, ki je visel na steni, in šla k Materi božji v puščino. In Jožef se je tedaj splazil za njo in je videl, kako je molila. Ko se je mati nato vrnila domov, se je mogla razjokati. Pred Marijo se je poslovlila od Pavline, ki je pet let pozneje stopila v isti samostan. Tu je klečala, ko je Avgust šel k očetom v Loeven. In zdaj je Jožef de Veuster stal pred istim malim Marijinim kipom in padel v veliki srčni bolečini pred Njo na kolena.

Rdeča večerna zarja je božala visoko Marijino čelo. Tu je bil mir. Pred Marijo se je umirilo in upokojilo srce. Mati je morala znati svetovati.

»Sveta Mati«, je klical Jožef pred milostno sliko, »Mati, svetuj mi zdaj! S svojo čisto lučjo razsvetli moje srce, da bom videl pot, po kateri me hoče peljati Bog! Vse hočem razdati, vsega se znebiti, vse žrtvovati, ubog hočem slediti tvojemu Sinu, če me kliče! Mati, daj mi luči!«

Pozno sonce je obsvetilo Marijino obličje in njeno milostno žezlo je zažarelo. Mlademu molivcu je bilo, kakor da je od nekod zazvenela beseda, ob kateri ga je zaskrbevalo v dno duše:

»Čakaj, tvoja ura pride!«

Prav ta čas je klečala pred sliko vedne Pomočnice Marija Deselaers in darovala svoje srce za poklicanega. In tudi za to stiskano dušo je Mati imela tolažbo in mir.

KLIC BOŽJI ...

Na cerkvenem trgu v Braine le Comtu je razsajal vihar.

Trgal je listje z dreves, da so prastare bukve in hrasti nejevoljno stresali vrhove in pretili s svojimi golimi vejami kakor s šibami. Toda vihar se jim je rogal in klical:

»Huuiiui! Jaz sem jesen! Strgal vam bom krone z glav! Drobne pisane igrače zame! Poglejte! Huuii!« V divjem vrtincu je podil pred seboj listje, ga vrtinčil v zrak in ga zalučal polno prgišče v obraz staremu župniku, ki je ravno hotel v cerkev.

»Šie transit gloria mundi,« je pokimal župnik. »Pomlad je obesila vence, jesen jih spet trga dol!« Pri tem je z roko nehote potegnil prek glave, ki jo je vihar življenja že tudi skoraj popolnoma osmukal.

»Le napihni lica, brat vihar!« se je

smehljal župnik. »Pri meni ne boš ničesar več dobil. Toda le počakaj, takoj bomo skupaj zagodili.«

Nato je stopil pod zvonik in zaklical možem, ki so stali pri vrveh:

»Zdaj pa le pljunite v roke, možje! In če se tudi vrvi potrgajo.«

In kmalu so težki, trdi zvoki priplaval iz cerkvenega zvonika. Vihar je vriskaje spremljal pesem zvonov in je imel zdaj tisoč novih pojčjih žog.

»Bog nas kliče,« so govorili ljudje v mestu. In res, to ni bilo zvonjenje, to so bili bronasti božji bobni, ki so budili srca.

Resno, kakor stolp kake trdnjave, je gledal mogočni, kljubovalni zvonik v Braine le Comtu na strehe in ceste pod seboj.

Zdelo se je, da kliče: »Pridite! Pri meni ste varni v vsaki stiski!« Ta cerkev je bila podobna božji trdnjavi, zlasti zdaj, ko so udarci zvona viharno valovali iz stolpa, kot bi hoteli biti plat zvona.

Prek pozehtih polj je vihar zanesel klic zvona v marsikatero kmetško hišo.

»Bog nam je blagoslovil žetev,« so govorili kmetje. »Zdaj pa hoče žeti on sam. Bog je poslal svoje žanjce, da požanjejo plevel v naših srih. Treba bi že bilo po

dnevu proščenja!«

Nato so pomakali prste v kropilnike, ki so viseli pri hišnih vratih in se odpravili na pot z debelim molitvenikom v roki, kajti bil je misijon.

Misijon, čas božje žetve! A najprej je treba najti njivo. Treba je z ostrim plugom zarežati v srca brazde, potem se vseje. Nato je treba pustiti, da milost božja raste v vročini in viharju in dežju. In v soboto nato pride žetev in naslednjo nedeljo veselo praznovanje.

To je misijon.

»Ne pustite, možje!« je opominjal župnik. »Tekmovati moramo z viharjem. Misijon je.«

Iz zvonika so bučali glasovi zvonov kakor klic trobente. Kameniti vrag pod krstnim kamnom je od besnosti sključil hrbet, kakor na veliko soboto, ko se velikonočna sveča potopi v krstno vodo.

Misijon! Tega hudobec ne more v treh semnjih nadomestiti. To pot so prišli celo redemptoristi! Učenci velikega svetega Alfonza! Ljudski misijonarji — mogočni v besedi!

Tudi v malo študijsko sobo je segel klic zvona. Jožef de Veuster je sedel tu pri

Izšel je PASTIRČEK

za april

knjigah. Pa si je s prsti masil nesa in se ni dal motiti.

»Kaj mi koristi zven od zunaj, ako pa ne odmeva v duši?«

Ves dan so ga spet mučili dvomi, nejasnost in negotovost njegovega poklica. Zaman je tedne in tedne molil, da bi mu Bog razodel svojo voljo. Vse je ostalo, kakor je bilo.

Prenekatero noč, ko je jesenski vihar butal ob oknice, je poslušal v temino, če ne bo od kod zazvenel glas božji. In vendar je vedel, da Bog kliče le v globini duše. Ni še prišla odločilna ura. Še je divjal bolj med kmečko naravo, ki ga je vlekla k domači grudi, in pa med klicem izvolitve.

Boj je napravil Jožefa trdega in nedostopnega in zelo razdražljivega. Šolski tovariši so mu postali docela tuji. V prostih urah je sam blodil po polju. Ni mogel prenesti, da bi ga kdo spremljal.

(Nadaljevanje)